

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/158/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218011745
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2218011745.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému Z. J., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 3.10.2018, č.k. 1T/98/2018-193, na verejnom zasadnutí konanom dňa 31.1.2019, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), ods. 2 Trestného poriadku súd zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný: Z. J., nar. XX.X.XXXX v G. R., trvale bytom F. F., P. XX/XX, okres G. R., t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov, odsudzuje:

Podľa § 194 ods. 2, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušuje:

- výrok o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 1T/128/2017, zo dňa 26.9.2018, právoplatný tým istým dňom, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad

- výrok o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 0T/171/2017, zo dňa 22.11.2017, právoplatný tým istým dňom, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 3.10.2018, č.k. 1T/98/2018-193, bol obžalovaný Z. J. uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona.

Za to bol obžalovanému uložený súhrnný nepodmienečný trestu odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov, pri súčasnom zrušení rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda 1T/128/2017 zo dňa 26.9.2018. Zároveň bol obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný a to čo do výroku o treste. Odvolanie odôvodnil písomne sám obžalovaný, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu. Uviedol, že okresný súd mu vymeral

neprimerane vysoký trest, neprimerane navýšil spodnú hranicu. Poukázal na to, že spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, všetky odcudzené veci boli vrátené, spravil vyhlásenie o vine, preto navrhuje, aby mu bol uložený nový trest o výmere 20 mesiacov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Obhajca doplnil, že trest je nezákonný a nespravodlivý, pretože obžalovaný urobil vyhlásenie o vine a nevznikla žiadna škoda.

Na verejnom zasadnutí nariadenom na rozhodnutie o podanom odvolaní, zotrval obžalovaný na podanom odvolaní, pričom navrhol znížiť trest z dôvodu urobeného vyhlásenia o vine o jednu tretinu. Prokurátor navrhol odvolanie zamietnuť, uložený trest nepovažuje za neprimerane prísny.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,

c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,

d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo

f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Obžalovaný podal odvolanie ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote. Obžalovaný podal odvolanie proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Okresný súd prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Pri ukladaní trestu sa však okresný súd dôsledne neriadil príslušnými ustanoveniami zákona. Pochybenie okresného súdu krajský súd vzhladol v tom, že ukladal súhrnný trest napriek tomu, že neboli k takémuto postupu splnené podmienky.

Súd sa v odôvodnení rozsudku dostatočne nezaoberal trestnou minulosťou obžalovaného, správami o povesti, neuviedol, aký charakter trestnej činnosti obžalovaný doposiaľ páchal, len konštatoval, že obžalovaný bol 11 krát súdne trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda

1T/128/2017 dňa 26.9.2018 pre prečin podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka.

Okresný súd nepostupoval v súlade s požiadavkou, nezohľadnil všetky zásady pre ukladanie trestu uvedené v ustanovení § 34 Trestného zákona. Okresný súd nevyhodnotil správne všetky podstatné okolnosti pre posúdenie, či ide o súbeh trestných činov, či je potrebné ukladať súhrnný trest a vo vzťahu ku ktorým skutkom a trestným činom. Až po správnom a zákonnom posúdení rozhodných okolností ukladania súhrnného trestu môže byť správne posúdená odvolacia námietka obžalovaného ohľadom neprímerane prísneho trestu.

Obžalovaný sa dopustil spáchania trestného činu, ktorý je predmetom obžaloby, dňa 4.7. až 5.7.2018. Okresný súd ukladal za tento trestný čin súhrnný trest vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017 zo dňa 26.9.2018. Trestný čin zo dňa 4.7.-5.7.2018 a skutok, že ktorý bol ukladaný trest uvedeným rozsudkom, však nie sú v súbehu a preto vo vzťahu k uvedenému rozsudku nemohol byť súhrnný trest ukladaný. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017 zo dňa 26.9.2018 bol totiž ukladaný trest za trestný čin spáchaný dňa 8.3.2017. Tento trest bol ukladaný ako trest súhrnný, zrušený bol výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp.zn. 0T/171/2017 zo dňa 22.11.2017.

Na to, aby mohol byť uložený súhrnný trest vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017, musia byť všetky trestné činy, za ktoré boli ukladané uvedené tresty, v súbehu. To znamená, že v súbehu musí byť nielen trestný čin v tomto konaní, ale aj trestný čin riešený v konaní Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017 a zároveň aj trestný čin, riešený v konaní Okresného súdu Dunajská Streda, sp.zn. 0T/171/2017. Súbeh uvedených trestných činov však bol prerušený vyhlásením odsudzujúceho rozsudku za jeden z nich, a tým je vyhlásenie rozhodnutia v konaní Okresného súdu Dunajská Streda, sp.zn. 0T/171/2017 (účinky vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku má doručenie trestného rozkazu obvinenému). Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda, sp.zn. 0T/171/2017 bol obžalovanému doručený dňa 22.11.2017. Skutok, pre ktorý je obžalovaný súdený v tomto konaní (rozsudkom, ktorý bol napadnutý odvolaním), spáchal obžalovaný až 4.7. až 5.7.2018, teda až po vyhlásení iného odsudzujúceho rozsudku, vo vzťahu ku ktorému je potom trestný čin spáchaný v recidíve, nie v súbehu. Uvedené tri trestné činy a to skutky zo dňa 8.3.2017, 19.4.2017 a 4.-5.7. 2018, neboli spáchané v neprerušenom súbehu do vyhlásenia prvého odsudzujúceho rozsudku uloženého za jeden z nich (v tomto prípade bol súbeh trestných činom narušený vyhlásením odsudzujúceho rozsudku, resp. doručením trestného rozkazu obvinenému dňa 22.11.2017). Preto nejde o zbiehajúcu sa trestnú činnosť s povinnosťou ukladania súhrnného trestu.

Obžalovanému mal byť ukladaný trest samostatný, nie súhrnný. Ak by ale krajský súd napravil chybu okresného súdu pri ukladaní trestu, porušil by zásadu zákazu reformationis in peius, teda zákaz rozhodnutia k horšiemu v trestnom konaní. Uloženie samostatného trestu je pre obžalovaného nepriaznivejšie ako uloženie trestu súhrnného (teda v prípade, že je trest v jednom aj druhom prípade ukladaný v rovnakej výmere). V tomto konaní podal totiž odvolanie proti rozsudku len obžalovaný.

V prípade obžalovaného Z. J., pri zohľadnení pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, a to podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, že obžalovaný spáchanie trestnej činnosti priznal a túto oľutoval, podľa § 37 písm. h) Trestného zákona - obžalovaný spáchal viac trestných činov a podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, teda že za trestnú činnosť už bol v minulosti odsúdený, by sa dolná hranica zákonom určenej trestnej sadzby, ktorá výmera je pre trestný čin podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona 1 rok až 5 rokov, zvýšila v zmysle § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona na 2 roky a 4 mesiace (t.j. 28 mesiacov).

Uloženie samostatného trestu vo výmere 28 mesiacov by však bolo pre obžalovaného nepriaznivejšie ako uloženie súhrnného trestu v takej istej výmere (tak ako nesprávne rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom). Pochybenie okresného súdu pri ukladaní trestu preto nemohlo byť v tomto odvolacom konaní napravené uložením zákonného samostatného trestu. Krajský súd následne len napravil ďalšie pochybenie okresného súdu, keď tento pri (nesprávnom) ukladaní súhrnného trestu a následnom zrušení výroku o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017, opomenul zároveň zrušiť aj výrok o treste uloženom trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp.zn. 0T/171/2017 (ktorý bol pôvodne zrušený pri ukladaní súhrnného trestu v konaní Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017). Ak totiž súd zruší rozsudok vo výroku o súhrnnom treste a ukladá nový súhrnný trest, je povinný zrušiť aj ten výrok o treste, ktorý bol týmto (v súčasnosti rušeným) rozsudkom pôvodne zrušený v rámci ukladania súhrnného trestu.

Ako už bolo uvedené, z dôvodu zákazu reformationis in peius, nezmenil preto krajský súd napadnutý výrok o uložení súhrnného trestu vo výmere 28 mesiacov, len doplnil výrok v tom smere, že okrem zrušenia výroku o treste uloženom rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 1T/128/2017, zrušil aj výrok o treste uloženom trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp.zn.

OT/171/2017. Keďže boli splnené podmienky uvedené v § 322 ods. 3 Trestného poriadku, rozhodol o výroku o treste a spôsobe jeho výkonu sám.

Čo sa týka odvolacej námietky obžalovaného, že okresný súd nezohľadnil správne všetky okolnosti nevyhnutné pre správne uloženie trestu a najmä neznižil mu trest z dôvodu urobeného vyhlásenia o vine, krajský súd zdôrazňuje, že nejde o povinnosť, ale o možnosť mimoriadneho zníženia trestu. Podľa stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016 je namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine (rovnako právne rovnocenného vyhlásenia o nepopretí spáchania činu) mal možnosť (nie povinnosť) pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste. Vyhlásenie o vine nie je samé o sebe dôvodom na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Ak súd zistí iné dôvody, je urobenie vyhlásenia tou okolnosťou, ktorý otvára možnosť k mimoriadnemu zníženiu trestu pristúpiť. V prípade obžalovaného J. sa však nejedná o prvotrestaného páchatel'a, u ktorého je možné predpokladať minimálnu kriminálnu narušenosť osoby, ale o viacnásobného recidivistu, u ktorého doposiaľ ukladané podmiennečné ani nepodmiennečné tresty odňatia slobody nespĺnili svoj výchovný účel. Podľa názoru krajského súdu, trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťosem mesiacov bude zodpovedať všetkým zásadám pre ukladanie trestu. Existujúce okolnosti v konkrétnom prípade v trestnej veci obžalovaného J. umožňujú urobiť záver o tom, že mimoriadne zníženie by nebolo primerané a že v danom prípade ani spravodlivé.

Krajský súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných 10-tich rokoch už bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin.

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.